

KREŠTĀN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLICKÉ NOVINY
 VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ NEDEĽU NA 16 STRANÁCH.

Predplatná cena :

Na celý rok — — — — 2 zl. — kr.
 Na pol roka — — — — 1 " — "
 Na štvrt roka — — — — " 60 "

Jednotlivé číslo 4 kr.

Zodpovedný redaktor :

Dr. JOZEF JANDA.

Redakcia a vydavateľstvo : Budapest,
 VIII. ker., Józsefkörút 35.

sem sa majú posilať predplatky, jako i do-
 pisy do novín, ohlášky a náhodné reklamácie.
 Cena jedného 5 stĺpcového malého riadku je
 10 kr. Rukopisy sa naspák nedávajú.

Ján Markovič, správca menšieho seminára klerikov v Nitre.

S úprimnou dôverou prosíme priateľov našich zásad, aby naše noviny s apoštolskou horlivosťou rozširovali, pretože semeno našich vznešených úmyslov len tak budeme môcť rozsiať široko a sebe budúcnosť zabezpečiť.

☞ Krestania! kupujte len u krestanov! ☜

Liberálne panovanie.

Čo Uhorsko k ústave prišlo, vždy šafáрили liberálni vladári. Ba i ľavičiaci sa chvástalo, že je ono liberálnym.

Nebolo takého smelého človeka, takej smelej strany, ktorá by sa bola opovážila liberalismus zatracovať, odsúdiť jeho smer, prostriedky a cieľ.

Ludu natrepali do hlavy, že liberalismus je pekná vec, spasonosná politika, ktorá je liekom proti všemu zlému a prostriedkom k blahu tela i duše vedúcim. Lud nerozumel toto latinské slovo, tedy uveril, čo liberáli mu tárali.

Uveril, že liberalismus je podporou, prameňom a podmienkou blahobytu, pokoja, spokojnosti.

Ba ešte i dnes sú takí prostáci, ktorí toto za svätú pravdu držia, lebo v protivnom pade však by len nehlasovali na liberála tataru.

Liberatismus už 31 rokov panuje u nás.

A cez ten čas sa veru zmenily naše pomery tak, ako v raji, kde ku koncu Adam a Eva nahatí boli.

Bieda je aj u nás.

Čo-že je ale ten liberalismus?

Kto nenie slepý, musí vidieť, čo je to za maškara ten liberalismus? Nahliadnuť musí, že liberalismus je nepriateľom ľudu.

V Uhorsku od tej doby je bieda a nespojnosť, od kedy tu liberalismus tatársky zúri.

Liberatismus je priateľom židov, lebo židom od tej doby sa dobre vodí, od tej doby sú oni páni a statkári, čo v tejto vlasti duch liberálny veje.

Liberatismus emancipoval a nedávno recipoval židov.

A to naozaj tak bolo židom, ako mlynárovi, keď mu kto vodu ženie na mlyn. Nenie krajiny na svete, kde by židom tak dobre bolo, jako u nás.

Liberatismus je nepriateľom ľudu, jako sme už spomenuli; že ubohý robotnícky ľud zle sa tu cíti, to i z toho vidno, že do Ameriky uteká, za more beží, aby si tam v baňach ťažkou prácou vyhľadával každodenný chlieb.

Hja keď liberalismus len o masné hrnce má starosť, aby ich jeho privržencovia čím bezpečnejšie a vytrvanlivejšie mohli vylizovať; o chudobu ale ani tej najmenšej starosti nemá. A chce-li kto pomoc dostať od liberálov, prv musí sa ich otrokom stať, seba povedomie utlačiť, neodvislého smýšľania zrieknuť sa, nesmie

byť ultramontanom, čili verným dieťaťom námestníka Kristovho.

Pozrime len, či to nenie tak?

Pri volbách čie právo šetřili mameluci, židov, ači ľudových kresťanov? Ukiažte mi len jedného žida, ktorý by nebol mamelukom?!

No a predsa sa najdu takí vrecom udezení remeselníci a gazdovia, ktorí káru liberalismu tisnú, toho liberalismus, ktorý ani tú najmenšiu starosť nemá o to, aby ľudu dobre bolo, aby primerano veľkým farchám, ktoré znáša, aj práva svoje mohol užívať a v živote uskutočňovať.

Či tedy taký človek, ktorý sa vyznáva za kresťana, spolu ale i otrokom zednarskeho a nekresťanského liberalismu chce byť, či takýto kresťan človek nenie sám so sebou v protimluve? Či on sám nenie nepriateľom neprajným svojich vlastných záujmov?

Ludu, ľudu, daj si už raz povedať, otvor oči, rozoznávaj vlkov hltavých od beránkov pokorných.

Že liberalismus naozaj podryva a podkopáva spravodlivosť a blaho i bezpečnosť obecnú, už i z toho vidno, že nikdy sa také nespravodlivosti a krádeže nesvedomité nedialy, jako pod panovaním a tatárskym šafárením liberálov.

Len nedávno sme spomenuli, že istý liberálny fiktus ukradol sirotám vyše štvrtí milliona zl. Ejhľa spoľahlivosť liberálnej výchovy, ktorá ešte ani s biedou sirôt nemá sútrpnosti.

A koľké iné pády by sme museli pospomínať, keby sme všetky kúsky nesvedomitosti liberalismu chceli opísať?

Dľa ovocia poznať strom, dľa skutkov poznať človeka, dľa následkov poznať panujúci rozmer.

A vidíš, drahý čitateľu, mnohí predsa slepo idú za károu liberalismu, ktorý nechce uviesť bursovú daň, nechce menšou učiniť pozemkovú daň, slovom setří boháčov a bankárov, a nevšimá si vzdychy tých, ktorí krvopotnou prácou chovajú nielen seba a svojich, lež i celú krajinu. Z bursovej špekulacie by sa nenasýtili bursári, keby ubohý a od liberálnych tatárov všetkých práv zbavený ľud v potu tvári neoral a nesial.

A bárs je to i takto, predsa i v samej snemovni vyslancov len jedna jediná strana je, ktorá verejne sa opováži povedať, že nenie liberálnou. A to je ľudová strana.

Ludová strana nenávidí liberalismus, ktorý zbavil ľud telesného i duchovného bohatstva; ľudová strana bojuje proti liberalismu, ktorý bol a bude nepriateľom ľudu a kresťanstva.

Dolu tedy s liberalismom a jeho privržen-
cami. Nech žije ľudová strana, ktorá proti li-
berálnym zednárom, čo úhlavným nepriateľom
viery bojuje.

Kto miluje liberalismus, ten nenávidí ľud,
ten nemôže byť ľuďom podporovaný.

Stefan Piesek, antiliberal.

POLITICKÉ CHÝRY.

Sústredná pisáreň ľudovej strany ne-
nachádza sa už od 3. mája tam, kde predtým bola;
kto by jej chcel písať, pod týmto nápisom to musí
činiť: *A néppárt országos központi irodája Bpest, VIII.
Józsefkörút 35. (1. em. 2. ajtó).*

Pastiersky list jeho sviatosť veľký dô-
jem činil na celý svet. Talianska vláda utlačila kat.
tlač a spolky; a z tejto príležitosti vydal pápež svoj
pastiersky list, v ktorom sdeľuje svetu všetky krivdy,
ktorými talianska vláda utlača katolíctvo. V Taliansku
bieda pobúrila ľud, ktorý povstal, lebo chleba nemal,
a hľa zednárska pravdomlivosť svalila to na kňaz-
ov, na kat. spolky, na kat. tlač. A veď páni zednári
liberálni vedieť by mohli už z minulosti cirkve, že
darmo sa usilujú vykoreniť ju. Cirkev je taká ako
zlato, ona z ohňa prenasledovania vždy čerstvejšia a
na svet súčasjšia výjde. Aj jeho Sviatosť Lev XIII. v
tomto poslednom pastierskom liste pripomína svetu,
že cirkev utlačiť dočasne hej, celkom vykoreniť ale
nedá sa. Trpiaca a zednármí tak veľmi prenasledovaná
a utlačená cirkev očakáva čas svojho víťazstva. Ona
žije a žiť bude, lebo jej duchom je Duch svätý, jej
riaditeľom nevidomým je sám Pán Ježiš Kristus.

Politické polozenie ešte sa vždy nachádza
pod chmárkami neistoty. Bánffy celé hodiny bol na
výsluchu u veličenstva bez toho, že by veličenstvo v
záležitosti vyrovnania a kvóty rozhodnul bol. Poje-
dnávanie vážnych otázok spoločných Uhorska a Ra-
kúska ešte nevzalo koniec, lež v Budapešti ďalej sa
bude v ňom pokračovať. 24. augusta vážna minister-
ská porada bude v Budapešti. Pán Bánffy vo Viedni
posilnil svoje polozenie, lebo povedal, že celá krajina
uhorská na jeho strane je, a tak minister zovnútor-
ných záležitostí na stranu Bánffyho si stal, následkom
čoho polozenie Thuna ťažším sa stalo.

Národný prápor. Častejšie sa už prihodilo,
že na obecné domy z príležitosti verejných slávností
neboli také prápory vyvesené, jaké zákon predpisuje.
Teraz veľký mameluk a minister vnútra Dezider Per-
cel vydal nariadenie, v ktorom oslovuje vrchnosti,
aby upotrebovaly s cimierom ozdobené národné
prápory.

Pokoj. Spojené štáty a Španielsko už pokoj
majú, vojne koniec spravily. Španielsku ale drahý je

tento pokoj; ono ztratilo Kubu, Porto-Rico, Antilly,
Ladrony; o Filipských ostrovoch neskoršie v sneme
bude reč a stane sa rozhodnutie. My sme vopred
povedali, že by Španielsko miesto vojny zrieknuť sa
malo Kubu. Španielsko nepokračuje v ničom. Pano-
vanie liberálov v Španielsku celkom podkopalo bla-
hobyť. Minulosť má Španielsko skvelú, ale tá ešte v
čase kresťanského panovania bola. Od tej doby, čo
liberálni zednári sadli ubohému Španielsku na krk, je
ono slabé vo všetkých ohľadoch. Vojsko je zanedbané,
revolúcií tiež už dost malo. Zle bolo spravované, tedy
aj zle pochodilo. No snáď sa len i samé Španielsko
dačo naučilo z tejto neprajnej vojny.

Že Goluchowsky buchne, píše liberálne
noviny už od dávna, a síce preto snáď, lebo gróf
Goluchowsky čo minister zovnútorných záležitostí
rakúsko-uhorskej ríše je im priveľmi katolícky. Z patri-
čného miesta sdelené je nám, že o zaďakovaní, alebo
sbuktatovaní pána Goluchowského ani reči nenie.

Krajinský sjazd katolíckých kruhov.
Zas dáme znak o sebe, že žijeme, že katolicismus v
Uhorsku ešte nenie mrtvolou. Programm tohoto sjazdu
je nasledovný: 22. augusta večer o 8. hodine skytne
sa príležitosť v katolíckom kruhu, aby sa vyslanci
jeden druhému predstaviť mohli. — 23. aug. o 9.
hodine bude sv. omša, po ktorej budú v sieni kat.
kruhu prednášky rozličné. — 24. augusta pokračovať
sa bude v tejže veci spolu i záverok sa stane. Po
poludní ale o 1. hodine bude bankett v miestnosťach
kruhu. Svedčilo by sa, keby každý kruh aspoň je-
dnoho, alebo dvoch zástupcov poslal, aby ten sjazd
čím nádhernejšie a skvelejšie vypadol. Chceli by
kto dajaké vysvetlenie mať v dajakej otázke, nech sa
len obráti na sústredný budapeštiansky kat. kruh.
(Bpešt, Molnár u. 11).

Liberalne figle. Liberalne časopisy do istého
času hanu kydaly na Rím preto, že reformuje františ-
kánov. To je istá vec, že dľa pravidiel a stanov sv.
Františka žijúci mnich viac stojí, nežli desať svetárov
mnichov. No ale liberáli nehľadia na to; viera je u
nich celkom pobočnou vecou. Teraz ale čítame v
istom zednársko-liberálnom mameluckom časopise, že
tie reformy predsa sú len múdre a dobré? Ale prečo?
Lebo vraj reformovaní mnísi nezaoberajú sa s poli-
tikou. Chudáci liberáli myslia si, že slobodní mnísi
sú ľudoví. Dobré sa hovorí, že koho Boh potrestá,
chce, tomu najprv rozum odníme, a tak on činí aj s
liberálmi, rozum im odňal, aby nevideli, že práve re-
formovaní františkáni nemôžu byť liberálni, lež jedine
len ľudákmi.

Vystahovanie. V Spišsku jednúc dobre bolo
aj robotníckemu ľudu. Teraz ale všetko je tam pre-
kotené. Čo i z toho vysvitá, že vo veľkej miere vy-
stahujú sa ztadiaľ ubohí ľudia. Od 1. januára do 30.
júna, tedy len za pol roka 110 pocestných listov bolo
vydané; koľko ich ale ujde aj bez pocestného listu.
No nebojme sa, že Uhorsko prázdny sa stane, však
z Galicie prichádzajú k nám neprestajne brčkaví ho-
stia, ktorí zaujmú miesto kresťanského robotníka.

Sv. Jozef priateľ najsladšieho Srdca Pána Ježiša.

Naš priateľ je ten človek, ktorý nám dobre praje, ktorý nám je oddaný, ktorý nám slovom a skutkom dobre chce; jedným slovom ktorého srdca podobné je našiemu srdcu.

Hľa p. Ježiš tiež takto robí.

On toho menuje svojim priateľom, kto vlastnosti Jeho božského srdca sebe osvojí, kto sa usiluje k jeho božskému Srdcu podobným sa stať; jedným slovom ako On povedal: Vy ste moji priatelia, keď to konáte, čo som Vám kázal.

A hľa už IX. Pius nazval sv. Jozefa zvláštnym priateľom božského srdca; srdco teda sv. Jozefa bude veľmi podobné srdcu P. Ježiša. Aby sme sa o tomto presvedčili, skúmajme tieto dve Srdca.

Kráska božského Srdca P. Ježiša sa vyo-krásila na Jeho tvári, a k sebe tiahla ľudí. Sotva že ho videli rybári pri jazere Genezaret, sotva že očuli Jeho hlas, zanechali siete svoje a nasledovali ho. Je-li peknejšie, krajšie Srdco, nežli P. Ježiša?

Toto Srdce je krajšie nad paprsky, je ono ľalijou čistoty, ktoré prach hriechu nikdy nepoškvnil, ktoré vôňou svojou ľubežnou celý svet naplňuje; to je škola čistoty, z ktorej vychádzajú do života duše čisté.

Je-li srdco viac milovania hodné, jako Srdce P. Ježiša? Čo-že je láska cherubinov, serafov a všetkých svätých, nad láskou Srdca P. Ježiša? V ňom inšie nikdy neprebývalo jedine láska; láska oprotiva svojemu nebeskému Otcovi, a oprotiva ľuďom. — Oheň tohoto božského Srdca nikdy nevyhasol, ale horel vždy až konečne celý svet zapálil.

Vydel si už kde, poníženejšie srdca nad Srdco P. Ježiša?

Pán Ježiš dobre vedel, jak špatný je hriech, ale preto celého sveta hriechy vzal na seba. Jeho Srdce plné bolo poníženosťou a sebazaprením; a idz či do maštale betlehemskej, či do bytu nazaretského všade očuješ tie slová: uč sa odomňa, pretože som poníženého srdca.

Ktoré srdco viac trpelo, nežli Srdco Pána Ježiša?

Jeho trápenie nesmierne bolo cez celý život, počnúc od narodenia až do smrti.

Skrze svoje trápenie zetril nám dlh, vyliečil nám rany, posvätil naše trápenie.

Ktoré srdce bolo trpezlivejšie nad Ježiša?

Srdco Pána Ježiša trpezlivé bolo v maštali betlehemskej, trpezlivé v putovaní do Egypta, trpezlivé v prenasledovaní a mučení. Nebo a zem, Boh a ľudia jako by sa boli ozbrojili,

len Srdco Pána Ježiša je nemé, trpezlivé zničujúce všetko.

Srdco Pána Ježiša bolo najtichšie. Ono sto a tisíc príčin malo sa na ľudí hnevať. Z jeho úst nikdy nebolo očuť slova tvrdého. Falošného Judáša svojim priateľom, nazýva na Petra, ktorý ho zaprel, na lotra priateľsky hľadí a ho ku pokaniu pohne, a pre jeho ukrižujúcich prosí odpuštie od Otca nebeského.

Jaký skrytý život žilo toto najsladšie Srdco?

Pán Ježiš svojou múdrosťou a božskou mocou mohol, keby bol chcel všetkých ľudí k sebe pritiahnul, keby bol chcel, mohol pozornosť celého sveta na seba obrátiť, ale on sa utiahol do Nazaretu a žil tam celkom skrytý. A jestli malo najsl. Srdco Pána Ježiša radosti v živote svojom, pravda je, že najčastejšie malo v živote tomto skrytom v Nazarete.

Takéto bolo Srdco Pána Ježiša, pozrime však, v čom bolo podobné jemu Srdco svätého Jozefa.

Sv. Bernard hovorí: „Keď Pán Boh niekoho na dajakú hodnosť povýši, nielen potrebné milosti mu udelí, ale aj s čnosťami ho okrášli. Sv. Jozef na tú veľkú hodnosť bol povýšený, že vyvolený bol od opatrovníka všemohúceho za prestupna a vychovateľa Pána Ježiša a za ochrancu svätej rodiny. A preto, dľa nábožných spisovateľov, Pán Boh srdco svätého Jozefa už v živote materinskom posvätil, a od špiny hriechu cez celý život zachoval a tak hodným ho učinil na to miesto. Sv. Jozef sa teda veľmi podobal Ježišovi čo sa čistoty týka, a spolu aj z ohľadu úprimnosti, lebo už to srdco každému je úprimné, každé ku sebe tiahne.

Sv. písmo hovorí, že Pán Boh len poníženým udelí svoje milosti, . . . z toho môžeme vidieť, jak poníženého srdca bol svätý Jozef, ktorý po Panne Marii najväčšími milostami obdarený bol. Sv. Jozef z rodiny kráľovskej pochádzal, a on v poníženosti svojej vyvolil sebe stolárske remeslo. Vyhyboval sláve, ponechajúc ju Pánu Bohu.

Dobrého priateľa poznať, ale nie len v časti ale aj v nešťastí. Tak aj sv. Jozef bol opravdivý priateľ najsl. Srdca nielen v radostných dňoch, ale aj v úzkosti a trápení. O čom Nazaret a Egypt dosť by mohli rozprávať.

V anjelskej tichosti a trpezlivosti tiež vynikal sv. Jozef.

Ešte by sme mohli ľahov predniesť medzi tymito dvoma srdcami, ale už aj z predneseného vidíme, že právne sa mohol sv. Jozef priateľom najsl. Srdca volať. — Jestli ale chceš drahý čitateľu, aj ty môžeš sa týmto volať,

jako aj svätý Jozef. Len musíš jako on srdce tvoje očistiť od špiny hriechu a osvojiť sebecnosť drahého nášho Spasiteľa.

Štefan Benyáč.

L'ud a krčma.

Úctive prosím o uverejnenie nasledujúceho môjho dopisu.

Drahovce dňa 5. aug. b. r. „Najsúcejší prostriedok a liek oproti opilstvu je spolok miernosti a triezlivosti. A kto-že zavedá príčinu k socializmu? Či žid, alebo či náš kresťanský ľud? — Najväčšia nepravosť ne s ete je opilstvo, ktoré pochádza najmä z nemierneho užívania liekových špiritusových nápojov; a k tejto nemiernosti náš ľud až priveľmi oddaný je. A v tom najväčšiu chybu má ľud náš, že on neužíva nápoje mierne a opatrne, aby sa občerstvil a posilnil; ale, — zovra povedano — aby sa ohlastal, opicu dostal, aby sa k nerozumnému stvoreniu znížil. Táto korhelica ľudu nášho, táto tak rečeno chytľavá nákazlivá choroba jeho, tento zastaralý hriechny zvyk v obciach krajiny našej ďaleko široko rozšírený, mnoho zlého narobil; nejedného občana, ba celé rodiny a obce na vnivoč priviedol, čo smutná zkusenosť učí. A preto nie len samých kňazov, ale tiež i laikov, svetských povolanie a povinnosť je, by sa spojenými silami oborili proti tejto hydre človečenstvo zožierajúcej, oproti tomuto hlavnému hriechu opilstva, by liečiť sa usilovali hlavnú chorobu túto ľudu nášho v ňom hlboko zakorenenú, ktorá ho telesne i mravne hubí, a o dušné spasenie pripravuje, by hlavnú chybu túto — nemernosť ľudu nášho napravovali zakladaním spolkov miernosti na všetkých miestach vlasti našej spoločnej, všade a razom spojenými silami a pomocou nie len samého duchovenstva, ale i s pričinením svetských vrchností v záujme tak veľmi ubiedenej krajiny našej, chceme-li opravdive aby sa spolky miernosti darili, aby sa ľud náš naozaj zo svojej biedy vytrhol, aby sa k dobrobytu a blahobytu povzniesol; aby sa mu opravdive sponôhlo. Veď neni dosť, iba len po krajine oznámiť ministerialne najrovššie nariadenie pod číslom 4985—98 a vznámosť uviesť stoličným obežníkom pod číslom 20,100—98 a narádzať, že oproti nákazlivým, chytľavým nemocam oproti dýchavice (gümösör ellen) „čistota a miernosť“ mierny a opatrný život je ochraňujúci a nemoc prekazujúci prostriedok; nie je dosť miernosť ľudu nášmu odporúčať a čistotu jak v súkromných tak i vo verejných domoch a ústavoch atď.; nie je dosť kňazom odporúčať a nakladať, aby spolky miernosti zakladali; leš zapotreby je podobné dobré a spasitedelné tieto nariadenia i do života uvádzať, treba duchovenstvo v tomto ohľade v zakladaní spolkov miernosti i so stránky svetských vrchností podporovať, a tomuže na

ruku ísť. Treba teda umenšovať po obciach počet krčiem a páleníc, príležitosti to k nemiernosti hriechu. V menšej obci nech je iba len 1 krčma; vo väčšej 1—2 krčmy; ale nie 6—7 krčiem, jako je to i u nás v našej obci. Kde by byly 2 krčmy; jedna nech je kresťanská a druhá židovská. Ž dom, čo majú sklepy živnostenských článkov (Specereihandlung) a sklepy na tovar, tým nech sa licencie nedávajú i na nápoje, a od tých sklepníkov, čo licencie takové majú, nech sa ím odoberú, nech oni iba len s tovarom handľujú, a nie aj s nápojami. Treba pretrž urobiť tomu, by nedospelé deti s redičami a vydaté ženy a baby staré nevysedávaly v krčmách; by sa jeden druhého potajomne nezrádaly a zbožie a iné veci do krčiem nedonášaly. Netreba zhusta dávať dovolenie k muzike, k tanečným zábavám. Treba prísne zakázať mládeži priadky a tance pri harmonikách v súkromných domoch, jako i nočné túlanie a hránie kariet najmä v krčmách. Netreba pri volbách opájať ľud. Treba všetkie nákladné kary, kršteniny a veselia prísne zakázať, Pokým toto všetko sa nestane, pokým predstavenstvá obce najmä pp. notári obecní nevykorenia všetkie zlé zvyky a obyčaje hriechne v obciach, pokým nezastavia nočné túlanie, priadky a tance pri harmonikách, a kňazom po ruke nepôjdu; zatiaľ verubože kňazi darmo budú s kazatelne vyvolávať: „O spolok miernosti a triezlivosti príď k nám kráľovstvo tvoje!“

Je síce pravda, že zavedením nadrečených poriadkov umenšily by sa dôchodky krajinské; však ale tyto značne by sa povýšily a vynahradzovaly odaním bursy, a tým, žes mala krajina statočných, poriadnych, a silných, lebo miernych a spravodlivých občanov.

Konečne zavieram dopis môj s opakovaním, že obce naše zkvetať budú, a ľudu nášmu lepšie časy nastanú a požeňnejšie zakladaním spolkov miernosti, a tyto spolky darí sa budú uvádzaním do života nadrečeného narídenia ministerialneho a uvádzaním do života vyšespomenutých poriadkov obecných, a tým, keď to bočenie stránenie sa svetských úradníkov — od kňazov — prestane; keď sa sily oboch v jedno spoja; keď sa v tom jeden druhého nepomáhať budú; slovom keď obce dostanú sa do rúk poriadnych, energičných, svojmu úradu verných, pracovitých, a svedomitých podľa srdca božského obecných notárov.

Buď Bohu chvála, my Drahočania máme na teraz poriadneho, (a veru je už svrchovaný čas) máme za dobro obce horlivého, za spolok miernosti zaujatého, statočného p. notára okresného v osobe pána Kornéla Kónigha, dočasného síce notára, ale úfame sa, že veľký p. podžupan nitriansky do ohľadu vezme jeho úsilnú pracovitost, a praktickú zkusenosť; jeho predošlé v Radošne za 9 rokov, a medzi nami v obci našej už za 8 mesiacov náležité účinkovanie, a buďto ho v úrade notariatskom skutočne a naskrze ponechá nám a potvrdí, alebo súbeh ustanoví, a potom my si

ho za skutočného notára jednohlasne zvolíme, aby on v našej obci energičnejším svojim zakročením potrebné poriadky zaveďovať mohol.

1-ho augusta v noci u nás stal sa náramný krik, a nárek malých od zimy sa trasúcich dietok, i hrozné zlorečenia a preklánania dospelých ľudí, asi do 20 osôb, rozložovších sa jako nejaký tábor okolo kaplny sv. Michala Arch. Hlásnici (varta) v prvom okamžení nazdali sa, že to nejakí zlostníci napádajú miesto sväté. A pristúpiac bližšie, zbadali, že sú to robotníci Záhorčania ktorí z Takšonu z roboty vracali sa domov. Myslíte, že boli opilí? Ah nie! Oni boli rozlobení nad krivdou árendáša panského a nad nemilosrdenstvom jeho bérešov, ktorí zdráhali sa, a nechceli ich až do Piešťan na 3 vozoch doviešť, jako to sjednané mali. Ba čo viac sjednanú mali robotu v Takšone až do tvrdej jaseni, a árendáš, aby ich zatiaľ chovať nemusel, nemajúc už pre nich prácu, dal im každému jeho robotnícku knížku, zadržal každému po 3 zl. aby ich potom istých mal pre práce podzimné odpratal ich preč a kázal ich z vozov dolu shodiť v Drahovcach, jako to béreši svedčili a vyrozprávali p. notárovi, keď hlásnici, noční vartáši tohoto zobudili, aby porobil potrebné poriadky s bérešmi a s ukrivdenými robotníkmi. Pán notár ostro vystúpil proti bérešom, vytkoval im jejich neludskosť; na srdce im kladol, by mali spolu útrpnosť aspoň nad malými dietkami a nemlumniatkami robotníkov. Ale nič neosožilo. Béreši mali rozkaz potiaľto, a ďalej nie. Daromné, márne bolo všetko. Nedivte sa tomu. Veď hovorieva sa to: že „Béreša Pán Boh nestvoril, — ale človeka.“ Béreš je otrokom žida, a punktum. Pán notár náš potom dobrú nocľah zaopatril pre rebotníkov, ráno pre nich vozy najal do Piešťan, a tu p. hlavniemu slúžnemu celý tento škandál oznámil.

Na takýto s;ôsob kto že je príčina socializmu? pýtame sa „či žid, a či ubohý robotný náš ľud? — A očakávame, v tomto prisne zakročenje vrchnostné. S Bohom. . Sľefuje upimný priateľ ľudu,

Štefan Ručka,
duchovný správca fary drahovskej.

Do pozornosti.

Ponevác medzi cten. predplatiteľmi mnohi sú, ktorým predplatok už dávno vypršal, bez toho, že by boli zaplatili a znovu si predplatili; úctive prosíme týchto všetkých, aby to čím skorej učiniť ráčili. Ponevác teraz je už ľahšie vyhoveť našej žiadosti a prosbe, lebo však žatva je už tu; nebude nám to nikto zazlievať, že touto prosbou sa obraciame k ct. predplatiteľom. My veľké výdavky máme, zao-

krývame expedíciu, tlačenie, redigovanie, čo všetko veľa nás stojí, a čo len v tom páde môže vystať od nás, jestli i ctení predplatitelia budú sa usilovať svojej povinnosti zadostučiť čím bedlivšie.

Vydavateľstvo „Kresťan“-a.

V Budapešti, VIII. József-körút 35.

S hocakou záležitosťou Kresťana týkajúcou sa sem treba obrátiť. Priatelia ducha kresťanského, prívrženci ľudovej strany nebudú len s tým spokojní, že sami si predplatia na Kresťana, lež usilovať sa budú i druhých a to čím viacerých k tomu nakloniť.

Predplatná cena:

Na rok 2 zl.

Na pol roka 1 zl.

Na štvrt roka . . . — 50 kr.

Kresťania!

kupujte len u kresťanov!

Janko k Aničke.

Nezabudneš-li mňa, milá,
keď sa rozlúčime?

Keď tak smutná žitia chvíľa
nám nastúpi rázne?!

Ja na teba nezabudnem
nikdy v mem živote;
ty si hviezda, môj milý sen,
v prelažkej samote!

Bozk tvojich úst mi je sladší
nad najvzácnejší med,
bo v ňom duch môj len to slyší,
že teba ja budem mať.

Láska tvoja je tichučká
drží sa jak nemá;
ale srdce to prizvuká,
žeš' ty zaľúbená.

Čím viac tajiš, tým viac cítim,
že ma ľubiš verne;
čím viac pozrem, tým viac myslím
že sa vineš ku mne.

*Morilas ma dost pri dlho
celú večnosť veľkú
ale srdce len to chcelo,
bys' zjavila lásku.*

*Zjavila si povedala,
že jedine len mňa
ľúbila si, rada mala
do nášho lúčenia.*

*A odteraz nezabudneš
nikdy čo žiť budeš;
lebo aj ja ako ty vieš,
teba milujem tiež.*

Láskomír.

Najmilejší darčok.

Rozniesol sa chýr po celom mestečku, že Janka Lomného vzali za klerika. Každý sa tešil, kto počul o tom; veď ho znali, čo čestného šuhaja, ktorý so svojou usilovnosťou a pekným držaním mohol za vzor slúžiť každému žiakovi. Rodičia jeho sa tešili najviac. Predsa ich Pán Boh neopustil aj pri jejich chudobe; smyľoval sa nad nimi, a dobre riadil život jejich. Najstarší synček je Pánovi obetovaný, čo ľubežná obeť, aby bol kedysi služobníkom jeho; on ho prijal s láskavosťou, a tento bude kedysi zbožne prosiť Hospodína, aby požehnal bratov jeho a rodičov milých.

Keď prišiel Janko domov plný radosti a potešenia, skoro slzy hraly v očiach dobrého otca. Nevedel, čo má robiť; len vrele obejmul synka svojho, a blahoželal mu, aby bol opravdivým služobníkom Božím.

— Ale teraz synku môj! — reknul neskôr — tým viac mám starosti. Jako ťa ja vystrojím chudobný človek? Veď nemáme skoro ani čo zesť, vo všetkom núdzu trpíme, jak je ktorý groš, ten sa hneď rozkotúľa: a ja predsa mnoho potrebujem na teba.

— Drahý otče! nermúcte sa — povedal mladík — veď ma len voľako vystrojíte. Znáť ja dobrých priateľov, ktorí ma napomôžu; a v poriadku bude všetko.

— Málo ich je, dieťa moje — odvetil otiec. — Keď sú teraz ľudia neni tak radodajní, ako predtým. Máš síce bohatého krstného otca, ale či ti ten pomôže, to neviem.

— Pomôže otiec môj! — rieknuť s radosťou Janko — lebo mi prisľúbil, že jak ma príjmu tak sa on postará o mňa. Keď som prišiel domov s radosťou ma prijal, a povedal: neboj sa Janko, ja ti prispejem k vystrojeniu.

— Teda predsa! poslal Pán Boh jeho — vzdychnul si otiec. — Znáť ho ja; dobré srdce má môj brat, a ešte lepšie jeho manželka. Nech im to Pán Boh odplatí. Aspoň s modlitbou sa im chcem odplatíť.

— Ja ešte tým viac — rieknuť mladík — vzláštne tej krstnej maminke, ktorá ma tak vďačne prijala. Ona ma ujistila, že všetko chce zaopatríť, a aby som vám to len neskôr sdelil. Tak sa chovala proti mne, ani čo bych bol jej dieťaťom. Napomínala ma, po-

vzbudzovala, tešila, rozveseľovala, keď som bol tak zarmúteným nad tým, ako ma vy vystrojíte.

— Nech jej Pán Boh odplatí — povedal otiec, aby to mala tisíc násobne vynahradené všetko, čím ťa napomôže.

A skutočne Lomného otca brat, Janka krstný otiec sa krásne preukázal. Jeho manželka bola neuväkná v zaopatrení všetkého. Tak chcela Janka vystrojíť, ako svoje najmilejšie dieťa. Čo len vedela, to sama spravila najskvostnejšie, aby nebol zahanbeným medzi ostatnými. Celý týždeň šila sa bielizeň preňho. Ona rozkazovala, čo ako má šiť švajdlena, a bez prestania sedela pri nej.

Všetko bolo hotové. Janko sa už chystal na cestu; nemal doma ale ešte nič. Odrazu jeden deň pod večer prínde krstná maminka aj s krstným otcom; za nimi však o nedlho donesú jedon veľký kufor. Ona ho s tymito slovami odevzdala Jankovi.

— Prijmi Janko toto od nás vďačne. Koľko sme mohli, toľko sme ti dali. Pozri si, či ti to bude dobre! Janko otvoriac kufor, celý bol prekvapený. Ja najkrajšia bielizeň bola v ňom až po vrch. Všetko čo len potreboval, tam našiel.

— Ďakujem vám za podporu túto — povedal ponížene. — Chcem sa vám odslúžiť všemožne, — a pobozkal im ruky.

— Tu máš aj na cestu dieťa moje — riekla krstná matka — aby si bol už celkom vystrojeným — a vtiskla mu desiatku do ruky.

Tu srdečne ďakovali aj otiec aj matka mladíka, a božské požehnanie priali tak dobrým priateľom. Braterská láska naozaj najkrajší výraz našla v tomto a oslavenou bola.

Keď prišiel aj ostatní deň, Janko bol prismutným; veď ešte nebol nikde od rodičov svojich, a odrazu na takúto cestu ísť samotný. Snáď ich už tak ľahko neuvidí; až o jeden rok sa stretnú, jak prínde na prázdniny.

Nastalo lúčenie. Nebolo toho miesta, od ktorého by sa nebol odebral. Ešte aj do zahrady od svojich milých stromkov a kvetiniak sa išiel odobrať. Otiec chudák plakal, keď videl svoje prvé dieťa od rodičovského domu sa odebierať. Matka tiež nariekala, a ostatní bratia a sestry, ako by ani tomu nerozumely, čo to má byť, tiež ťažko žialily. Ten posledný večer na vždy zostal pamätným pre nich. Keď bolo už všetko prichystané po večeri, začnul Janko sobierať svoje drobné veci. Plakal pri nich žalostne.

Už mal v poriadku všetko.

— S Bohom drahý otče! — plačúc rieknuť — s Bohom; nech vás on požehná. Pomyslíte si často na mňa, a modlite sa, aby ma Pán Boh osvietil darom Duchu sv., že bych moje povolanie prekonal.

Otec plakal; pobozkal Janka a rieknuť mu:

— Klakni si dieťa moje. Požehnám ťa, ako najstaršieho syna môjho, aby ťa aj sám Pán Boh požehnal.

Pomodlil sa nad ním „Otčenáš“ medzi čím všetci v izbe prítomní plakali; a dokončil s tymito slovy:

— Nech je Boh pred tebou, nech je Boh nad tebou, nech je Boh za tebou; nech ťa on požehná, abys' bol na radosť a potešenie naše; aby si pracoval za večný a časný blahobyť toho ľudu, ktorý ti on kedysi sverí. S Bohom synku môj!

Prežehnal ho ešte raz a pobozkal. Janko sa tak isto žalostne odobral od matky svojej milej a ostatných v izbe prítomných.

Tedy ho zastaví ešte raz otec riekne boľastným hlasom:

— Synku môj, každý ti dal volaký darček. Ja čo otec som na ostatku zostal. Tu máš to, čo mne bolo a je najmilejšie vždycky, tu máš moje hodinky. Dostal som ich tiež kedysi od otca mojeho. Pripomínal mi, aby som si ich vždycky veľmi vážil. Ony mnoho znamenajú — rieknuť on, — lebo keď sa budeš podľa nich riadiť, čas tvoj si nezanedbáš, budeš usilovným, naučíš sa poriadok držať, a vyraste z teba poriadny človek. Aj ja tebe toto vravím. Mysli na drahocnosť času pri nich; buď usilovným podľa jejich chodenia; každý krok tvoj nech ony spravujú. Teraz už s Bohom! Nech sa on sprovádza po cestách života!

— Ďakujem vám otče — rieknuť Janko — toto je ten najmilejší darček pre mňa. Podľa toho sa budem riadiť, čo ste mi povedali. S Bohom!

Rozlúčili sa, on prišiel na druhý deň na svoje miesto. Nedobre sa cítil, lebo bol neznámym. Pomaly sa však vžil do všetkého. Jako by sa bol narodil tam, kde bol, tak privyknul.

Ten poriadok, ktorý tam panoval, tie milé požnosti, ktoré každodenne odbovali, tá láskavosť, s ktorou ich predstavení prijali, ho okuzlila. Listy, ktoré domov písal, len oslavovanie toho ustavu boli. Ešte nikdy nebol v takomto kruhu. Všetko samou nevinnosťou dýchalo, aký by nie medzi ľuďmi, lež medzi anjelmi bol človek. Duch Krisov previeval tu všetko; každý čosi neobyčajného cítil, o čom pred tým nevedel.

Lomný Janko aj tu bol medzi prvými. Zo začiatku to ťažko išlo, ale neskôr sa so svojou usilovnosťou, milým držaním za prvého vyšvihol sa. Obdivovali ho jeho súdruhovia a nasledovali vo všetkom. On bol za príklad a vzor predstaveným všetkým či v držaní, či v učení, nielen svojim spolubratom, lež aj svetským. Vždy bol najvýbornejším žiakom. A pri tomto hlavný zastoj hral ten malý darček, ktorý bol dostal od otca svojeho. Vždycky ho mal pred sebou, keď sa učil, a na minútu si vyráľal čas.

— Prečo sa ty len takto učíš? — tážal sa ho Konkár — hodinky pred sebou a vždy na ne hľadíš.

— Preto — od etil on — lebo toto je môj najmilejší darček. Keď sa toho budem držať, čo mi môj drahý otec pri lúčení povedal, budem vždy šťastlivým.

Tu rozložil vvoje lúčenie. To sa veľmi páčilo Konkárovi; neskôr aj on tak robieval. Zostali najlepšie priatelia. Keď išli domov spolu prišli, jak brat s bratom. Tá radosť sa nedá opísať, s ktorou ich doma prijali. Janko bol už väčším, udatnejším, prívetivejším a spolu aj múdrejším. Cez prazdniny sa jeden s druhým zabavovali a zdokonaľovali. Hory, lesy ponaštvivovali, milo si zaspievali, a z niektorého básnika prečítali kus; ba ešte aj jahody a maliny sbierali. Hodinky boli ich správcom.

Roky sa mienali a Janko výborne dokončil školy. Vysvätili ho za kňaza. S jakou radosťou boli spojené jeho prvotiny, netreba opisovať; každý kto bol prítomným v chráme Božom, plakal od radosti, keď videl mladého kňaza, s takou zrušenosťou obetovať prvú omšu svätú, jakaj pred tým nikdy. Bol to anjel v tele ľudskom, ktorý len s Bohom sa rozprával. A keď dával požehnanie rodičom svojim a tým dobrým podporovateľom! Plakal sám tak, že nemôhol skoro ani slova prerieknúť; a plakali aj ostatní prítomní.

Ale jako by aj nie; veď tu videl dobrodincov svojich najmilejších a velebnosť Božiu, ktorá ho dopomáha k tomu stavu, v ktorom už bol. Svoje šťastie pripisoval milému darčeku, modlitbám rodičovským, milosti Božej a svojej usilovnosti.

Na stanici jemu vyriadenej krásne začal účinkovať; obdivoval ho každý. Pracoitosť bola jeho hlavnou cnosťou. Sedel vždy doma vo svojej malej izbyčke, učil sa bez prestania, písal pre ľud každý deň niečo poučného. Hodinky jeho aj tam ho upozorňovali na povolanie jeho. Bol mužom ráznym; prameňom lásky pre mnohých, podporou, chudobných, otcom ubiedených, potešiteľom každého zarmúteného a opusteného. Zvelebovali ho, kde sa len pohnul všade.

Takto účinkoval mnoho rokov. Čo vzdelaný a všade vážený muž aj nepriateľov uctu si získal. Neodstúpil od svojho, čo by bol hneď o život prišiel; cirkev sv. čo najmilšiu matku vždy obraňoval. Jako kazateľ a spisovateľ vynikal; čo kňaz bol príkladom všetkým veriacim. Ten najmilejší darček aj teraz so sebou nosil. Krásne dokončil život svoj; ostatnie slová jeho boli:

— Pán Boh ma sprevádzal všade; on ma požehnal skrz otcovú ruku. Tento darček mi on dal, abych si čas vážil. Veriacim som pomáhal; on ma snaď tiež neopustí. Len jedno som mal pred sebou: k Bohu priviesť ľud starostiam mojim svereným a hmotne ho napomôcť. Nech je sám Pán zvelebovaný za to, čo som dobrého učinil. *Ján Žilinský.*

OHÝRNIK

Tých všetkých ct. predplatiteľov, ktorých predplatok už vypršal, úctive prosíme svoj predplatok obnoviť; tých ale, ktorí predplatili, preto ale „Kreštan“-a nedostávajú, prosíme peniaze reklamovať na pošte, alebo poukážku s tých peňazí nám poslať, aby dľa miery spravodlivosti pokročiť mohli.

Vydavateľstvo.

Jeho Sviatosť je už na toľko zdravý, že i prechádzal sa môže vo svojej zahrade.

Knieža-primaš pol druhu roka nebol v Ostrihome. 13. augusta ale do Ostrihomu prišiel, kde ho veľmi slávne privítali. Všelijaké deputácie konaly úctu uňho. 15. augusta slávnostnú omšu sv. on držal. 16. augusta prišiel jeho eminencia do Budapešti, zkadial 21. augusta navráti sa do Ostrihomu, kde zostane do konca septembra.

Kreštanský socializmus. Jeho eminencia, knieža-primaš a ostrihomský arcibiskup 200 zlatých daroval vädkeťským pohorelcom. Nech mu to Pán Boh započítá drahým zdravým životom a milosťou.

Viedeňskému arcibiskupovi drovi Angerovi ešte vždy nenie lepšie; členovia kráľovského rodu často pýtajú zprávy o jeho chorobe.

Zlaté jubiléum. Dr. Ján Zalka, rábsky biskup zlaté jubiléum slávil celkom utiahnuto tej vážnej udalosti, že stal sa doktorom bohoslovnia pred 50 rokami. Premnohí ho pozdravili, ktorí sú verní cirkvi a jej učeniu.

Ruské nariadenie. Ruský minister osvety naložil profesorom, aby žiacky na preparandoch a vo stredných školách neboly v mldre, lebo v protivnom páde tak professorovia, jako i tie žiacky prísnej pokute by boly podrobené. No náš pán minister Wlassics, čo povieš na toto ???

Návrat. Protestant Ján Demere, obyvateľ vo Ferdinande rábskom navrátil sa do lona cirkve svojich predkov, a vierovyznanie viery prijal od neho dp. kaplán Anton Papp.

Za správcu trnavského gymnasiumu vymenovaný je Jozef Kóhalmy, bývalý professor a maďarský spisovateľ.

Kto by za františkána reformovaného chcel ísť, a má aspoň 4 gymnasiálne triedy, ešte vždy sa môže hlásiť na Maľackách.

Oznámený pút ľudský, ktorý mali viesť dr. Valo a dr. Puri, vystane. Kto by tedy do Lurdu chcel putovať nech sa hlási u dra Fraňa Robitseka, farára to vo Veľkom Maroši (v hontianskej stolici). Podmienky tohoto pútu najdeš medzi oznamami.

Syn Bismarcka, knieža Herbert prestahovať sa chce do Rakúska, Nemecko konečne chce opustiť, o politické záležitosti Nemecka i tak už od dávna nestál. On sa nechce smeriť s tými, ktorí sa jeho otcovi nepáčili; a preto radšej opustí Nemecko.

Predplatky na Kresťana treba posielat na tento nápis: „A Kresťan kiadóhivatala,“ Budapešten, József-körút 35. Mnohí redaktorovi posielajú tie peniaze, čo není v poriadku, lebo redaktor i tak má dost práce a potom pri každej zasielke 2 kr. škody má nakladateľstvo Kresťana. Redaktorovi treba len to poslat, čo v Kresťane uverejnené má byť.

Lazaristi v Budapešti, Lazaristi v Budapešti chcú kostol stavať. Mesto im predalo vo Francštade veľký pozemok za 35 tisíc zl., ktorú summu môžu pomaly splácať bez toho, že by od rešancie úroky museli platiť. Veru je už raz čas, aby sa v Budapešti množily katolícké kostoly, vtedy bohaspustilosť a nemravnosť nebudú mať tak hojnú žatvu.

Hýbu sa židia. Vo Šajčiarsku židáci poradu držali, jako by mohli založiť vlasť pre chudobných židov v Palestine. V synagógách celého sveta nekvapkajú, lež teču milodary, aby sa Palestína mohla kúpiť a v nej židovský štát založiť.

Odsúdenie na smrť V Esiku sviňský pastier malej krádeže sa dopustil na škodu Cosica a Abrahamovica. Títo dvaja s revolverom honili po háji toho utrápeného sviňského pastiera Štefana Horvátha. Päť krát strelili naňho; až konečne na zem klesol. Keď mu chceli smrteľnú ranu zadať, složenými rukami ich prosil, aby sa smlovali aspoň nad jeho dvoma dietkami. Lenž: Abrahamovic neznal milosrdenstva, lež odišiel asi na pätnásť krokov, a odtiaľ ho zastrelil. Súdna stolica teraz obidvoch na smrť odsúdila.

Šťastliví Pišťanci majú veľkého hosťa u seba, Pištu Tiszu, už od rokov ministerského kandidáta a tuhého kalvína.

Bezbožný hajnik. V Bereg Bözörményi veľmi sa chváštal s liberalismom hajnik Michal Tokai. Kostol obchádzať a kňazom hrešiť vedel výborne. Lenže ešte ukrutnejší kúsok vystal od neho. On už od rokov chránil a varoval chotár s kamarátom Michalom Farkas Lenže aj o kresť mali starosť; ale pri delení povadili sa, následkom čoho Tokai preducho vyľepil Farkasovi, tento rozpajedený odišiel a zopodíal dvakrát strelil na Tokaiho, bez toho že by ho bol traťil, lenže tento tak sa pretvaroval, akoby raneným bol; Farkaš k nemu šiel pozieť, čo mu je, vtedy ale Tokai horeskočil a oloveným koncom palice tak ho obušil, že hneď vypustil ducha. Ejhľa li eálnej výchoy následky!

Zamilovaný žobrák. Istý žobrák Karol Reipel vo Viedni zomrel zanechajúc po sebe vyše 80 tisíc zl. A celú túto summu zanechal jednému mladému dievčaťu, do ktorej veľmi zaľúbený bol, ktorá ale o tom ani len nevedela. Tým príjemnejšie ju prekvápiło toto ohromné dedičstvo.

Už netreba zuby trhať. V Paríži lekársky professor dr. Klein vynášiel akýsi liek, pri ktorom zuby celko prestanú trhať. Zlý zub doposiaľ nedal sa vyhojiť a kliešťami musel byť vytrhnutý. Dr. Klein vynášiel akúsi látku, ktorú keď upotrebíme na boľavý zub, tento hneď prestane boľeť. Už i dosavadné zkušky za znamenitý výsledok ručia.

Hrozný požiar na vnivoč vyviedol za pár hodín celú obec Lazan rečenú v nitrianskej stolici ležiacu (o. p. Nedozser). Kto len môže, nech je na pomoci týmto utrápeným ľudákom chudákom. Milodary najlepšie je na faru poslať. Hospodín nebeský pod istým desať násobne vynahradí dobrodincom aj ten najmenší milodar.

Drahý oldomáš. Obec Liskova (v Liptove) svoj hostinec tieto dni bez licitácie na šesť rokov do árendy dala za ročitých 400 zlatých; kdežto na verejnej licitácii by boli vďačne 600—800 zlatých dali; skrze čo utrčila 1200 zlatých; pri tej príležitosti zas obec tomu istému arendátorovi na minulých šesť rokov z árendy spustila 1200 zlatých. Tento pekný skutok výbor v tej krčme previedol, držiac tam výborové zasadnutie a stroviac dva súdky piva, obec o 2400 zlatých uškodil. Inakšie sa držala obec Lika ka. Tá mala tiež pod rukou vyarendovaný hostinec pred tým za 400 zlatých, pred šesť rokami zdvihla sa árenda skrz verejnú licitáciu na 650 zlatých, pri terajšej licitácii, ktorá sa dňa 10. augusta odrávala, docielená je ročitá árenda 1049 zlatých. — Keď sa takto licitácia šťastlive dokončila, nový arendátor sa učlovečil a dva súdky piva výborníkom zaplatil. Preto naučenie vždy je lepšie pred licitáciou vodu piť a len po licitácii pivo. Nebola by zpráva úplná, keby sa nepodotklo, že s novým arendátorom Likavka svojho doterajšieho arendátora Samka Šulc utratí, ktorý z likavskej krčmy svoju fabriku na víno na iné miesto preniesť musí, a ponevác nový arendátor prisľúbil, že víno fabrikovať nebude, tak obavy není, že by mu víno do potoka, jako Šulcovi vyliali, ktoré mnoho žabám a hlačom smrť zapríčinilo, toto s veľikou radosťou naplnilo teraz žijúce žaby a hlače, že sa pri dobrom zdraví a dlhom živote udržia. Liskovcov toto vyaren-

dovanie veľmi mrzí, ktorí z oldomášu nepili, chcú ku stolici protestovať. Oni sa boja toho, že jako liberálnych Sielničanov „drobármi“ volajú (pri kortešačke na drobách 400 zlatých prejedli) tak zas Liskovcom by každý volať mohol „Švagre nože z toho piva“ (stál liter piva 48 zlatých).

Liberálny nemecký poštár, Henrich Hummel ukradol vo Wöllsteide skoro 10-tisíc zlatoviek, potom ale päty otrčil. Kto ho chytí, ten dostane 450 zlatých od správy pošty.

Pre dieťa trestaná matka. V Hornej Tižine v studničke zatopil sa 2 ročný chlapec Pauliny Kvočkuljanovej. Teraz matka bude žalárom trestaná pre nedostatočnú opatrnosť.

Liberálna ruža. Markova Feldmann, rodená Alžbeta Némety v Erssényi ukradla na pošte 500 zl., potom ale uprskla. Táto pani poštárka sotva milovala a pestovala vo svojom srdci ducha kresťanského.

Sviňský dúl zúri v boršodskej stolici, doposiaľ je on v 18 obciach úradne konštatovaný.

Vitúz Bosniak. Sedliak V. Spiro v Bosnii drevo rúbal v jednej hore. Naraz zazre medveďa, rozbehne sa za ním a dohoní ho; tak obratne ho napadol so sekerou, že to hovädo velikánske po niekoľkých úderoch vypustilo paru.

Zle pochodil žid Deutsch, ale nie u nás, lež v Poľsku. Ctení čitatelia ešte pamätajú na ten nepokoj, ktorý v Poľsku takým strachom naplňoval židov. Žid Deutsch hneval sa na kat. kňazov, a povedal, že keby sedliaci aspoň 10 kňazov chceli zabiť. Sudca Trziewieski odsúdil ho na 6 týždňov do väzenia, kde ale postif sa musí.

Dorábanie vína. V minulý rok najviac vína sa urodilo vo Francúzsku: 32 tisíc hektolitrov, potom v Taliansku 25 tisíc hektolitrov; v Španielsku 18 tisíc hektolitrov; v Rumunsku 3 tisíc hektolitrov; v Rusku 2500 hektolitrov, v Uhorsku 1200 hektolitrov vína sa urodilo. Na celom svete sa urodilo r. 1897. 107 mill. 626 tisíc hekt.; o 13 mill. hektolitrov menej nežli r. 1896.

Mienka o nás. Časopis „Grazer Volksblatt“ častejšie podáva zprávy a dobroprajné mienky o našich pomeroch. Nedávno zaoberal sa on s panslavismom, v ktorom článku madzi iným povedal, že u nás dakto nemusí byť ani bojovníkom za slovenskú národnosť, lež dostačí k tomu, aby v panslavisme bol obviňovaný, aj to, keď vie slovensky a je antiliberalom. Liberálni tatári aj na nebohého kardinála Simora povedali, že je panslavom. Hja keď je len čudná svedomitosť liberálov.

Najvyššia železničná dráha. V Egnadore, v Južnej Amerike na vrchoch nechali millionári železničnú dráhu spraviť, ktorá takrečeno medzi oblakmi je. 830 mostov je potrebné, do hromady 40 millionov zlatých stojí tá dráha.

Kolko mäsa sa zjedlo vlni? Vo Viedni r. 1897. zjedlo sa 445 tisíc a 500 kusov statku, v hodnote asi 50 millionov zlatoviek (181 tisíc krmených sviň, 171 tisíc kusov ročnej lichvy a vyše 91 tisíc oviec).

Neodvislá strana na poslednej porade uzavrela, že ľudové shromaždenia bude vydržiavať v záujme národnej banky a samostatného colného územia. Tieto pohyby majú sa stať nielen v hlavnom meste sídelnom, ale aj na vidieku. A síce prv sa začnú shromaždenia na vidieku, ktoré veľkolepým hlavnomestským shromaždením majú byť korunované.

Prebodnutý roľník. V Szegi-Longe robotník Jozef Rulf neočakávanu napadol starodávneho protivníka Jozefa Ráca. Ten kujon už bol raz trestaný pre vraždu. Četníci ho do chládku pichli.

Roztržitosť. Neráz ľudia tými največšími vlohami obdarení v tej najväčšej miere sú roztržití. Tak čítame, že chýrečný francúzsky spisovateľ rozpraviek Lafontaine (t. 1695) idúc po ulici, vidí v obloku paniu, a pýta sa jej, ako sa má jej milý muž. Ona si myslela, že sa ten spisovateľ blázni, lebo jej muž v predošlý deň bol pochovaný a sám Lafontaine držal nad ním pohravnú reč.

Veľký krach. V Brne bydliači Izák Schick prišiel do úpadku s dlžobou 200 tisíc zl.; zatiaľ ale manželka a dcéra celkom veselo sa zabávaly v morskom kúpeli.

Obet obžerstva. Ján Zachel, rodák z Horniak, už od dávnejších časov rád mal čertovicu, ktorá mu neráz až veľmi pomútila rozum. Nedávno v takom stave potkol sa domov idúc a na kameni odrazil si nufák. Teraz tu v Budapešti ľudia posmech robia z neho, že si už i nos prepil.

Proti muchám najľahšie brániť sa môžeme, keď okná zastreme riedkou tkaninou. A takým spôsobom nielen muchy nemajú do izby prístupu, ale aj povetrie neprestajne obnovuje sa. Ináč ani na také obloky nesedajú muchy, ktoré sú umyté takou vodou, v ktorej cesnak sa močil aspoň štyri dni.

Antiliberal gróf. Majetok nebohého grófa Mikuláša Eszterházyho v Tate prešiel na šľachtetného ľudáka grófa Fraňa Eszterházyho. Pri kaštieli bolo jedno stavisko, čo divadlo; tento nový šľachtetno smýšľajúci antiliberal a horlivý ľudák premenil ho v kaplnu, aby sluhovia celkom blízko mohli v nedeľu a vo sviatok vsätú omšu slyšať Ejhla smýšľanie opravdivých ľudákov.

Pekný dôchodok. Majiteľ pivováru švechátkeho Anton Dreher udal v r. 1897., že ročný zisk z toho pivovára obnáša vyše 7 mill. zlatoviek. Ten už len môže vyžiť.

Následky krčmovania. V Budapešti vo vörösvárskej ulici v jednom hostinci povadili sa Jozef Stert, Viktor Težo, Jozef Alinger, Vilem Hunák nádenníci a vojak Albert Bauer. Zo svady bitka pošla, v ktorej každému sa ujšly krvavé rany.

Čudný kôň. Z Moravy nám píšú, že tam v jednej obci jeden kôň už asi pred tromi rokmi so šiestimi nohami prišiel na svet. Dve nohy má pod sebou na prostriedku, s ktorými tak výborne sa vie podhadzovať, že žiaden kôň nemôže byť s nim zapriahnutý, lebo sa nevie tak podhadzovať.

Obecná prirážka v Budapešti učinila v mesiaci juliusi 1 mill. 670 tisíc zl., o 32 tisíc zl. menej, nežli v mesiaci juniusi.

Kočky, ktoré vtákov chytajú. nepachtia viac za myšami, chytaním vtáctva ale veľkú škodu robia, a preto ich netreba šanovať, lež bez všetkého milosrdenstva kynožif.

Spolahlivý vták. U segzárdského okresného súdu pisár Štefan Halmai ukradol asi 2500 zl. Už je oznámený u kráľovského pravotárstva. Halmai teraz na takom mieste sa zdržuje, že ani jeho vlastná rodina nevie o ňom, kde je.

Fabriku Michala Treskoňa na hospodárske stroje, odporúčame do pozornosti našich ct. čitateľov, jeho oznam je tak v minulom ako v budúcom čísle našich noviniek k čítaniu. Objednávky sa majú adressovať: *Michal Treskoň, Nagy-Bittse (V.-Bytča) Trencsén megye.*

Náš Kalendár!

Ponevác kalendár potrebný je každý deň v každom dome, sme si za povinnosť držali, cteným čitateľom a priateľom „Kresťan“-a taký kalendár dať do ruky, ktorý súc celkom plný ducha kresťanského, ducha toho, ktorý vrele a obetovne zastupuje „Kresťan“ a pre ktorého ducha redaktori a spisovatelia „Kresťan“-a už mnohé pokuty peňažné a mnoho väzenia trpeli. Vydali sme tento náš kalendár pod menom:

„Sv. Štefanský Kalendár,“

ktorý už vyjde z tlače a bude k dostaniu u vydavateľstva „Kresťan“-a, v Budapešti, VIII. Práter-ulica číslo 44.

Náš kalendár obsahuje všetko, čo duša kresťanská veriaci požiadovať môže, zvlášte jesto v ňom mnoho čítania a potešenia vzdelenému, ako aj jednoduchému obecnstvu, tak aj poučenia a osvietenia v domácich a gazdovských okolnostiach; okrem toho ozdobuje náš kalendár veľa obrazov kresťanského ducha.

Cena jeho je 40 kr.; a už čo chvíľa je k dostaniu, preto úctive prosíme našich ct. čitateľov, aby si nezaopatřili druhý kalendár od takých vydavateľov, ktorí neslúžia duchu kresťanskému, ale len gšeftu.

Vrele odporúčame náš kalendár velebným pánom duchovným a ct. pánom učiteľom, a prosíme ich, aby ráčili náš kalendár, tojest „Sv. Štefanský Kalendár“ rozširovať.

DOPISY.

ORVIŠTE, 18. augusta.

Vážený pán Redaktor!

Dovoľte, abych cteným čitateľom Kresťana aspoň čo-to sdelil o našom kraji.

Urodu sme mali toho roku veľmi výbornú, ľadovec nás obišiel. Ľudia teraz už mlatia, jakoby k tomu najatí boli.

My sme neďaleko Piešťan, osobitných duchovných nemáme; piešťanský pán kaplán Ján Morávek spravuje nás duchovne. Pán farár je tu už od mnohých rokov; k ránu nechodí tak často, jako pán kaplán, preto ale radi ho máme, ponevác na piešťanske volbe (v Hlohovci) veľmi hersky sa zdržal, na ľudáka hlasoval.

Jako čujem, aj on je s nami spokojný, nemieri ztadiaľto preč ísť, dobre sa u nás cítii

Židov tu máme do sýtosti.

Liberálov je tu tiež dosť, a i taký sa naši, ktorí jeden druhému kopali jamu, a na posledy skoro všetci popadali do nej.

Teraz tu máme veľa hosťov na Tepliciach, tedy veselo nám je, a to tým viacej, lebo hudba neráz až veľmi pod nohy hrá.

Pána redaktora čo známeho krajana úprimne pozdravujem.

L. K.

Z BOROVIEC, 18. augusta.

Dôstojný Pán Redaktor!

Ponevác ste ma osmelili, keď ste u nás ráčili byť, aby som vám čo-to napísal, že mi to vy uverejníte, tedy dovoľte, abych to učiť mohol, a uverejnite tieto moje riadky.

My ešte ani tri roky nemáme terajšieho pána správcu fary, Jozefa Sztraku; a už je obnovená tvár cirkve u nás. Kostolík je utešeno vymalovaný, od Trnavy po Nové-Mesto nenie podobného, mimo horlivosti duchovného máme čo ďakovať štedrosti veriacich a osvieteného pána Rudolfa Ocskayho, ktorý nástojil i na to, aby aj fara do poriadku prišla, ba i sám doprial robotu a material k tomu cieľu potrebný. Ľud je u nás nábožný a bohabojný, ponevác šlachetné snahy nášho duchovného podporujú hmotne i mravne svojim vlivom osv. p. Ocskay a p. barón Wattenwyll, ktorí páni popredku idú svojim dobrým príkladom, nehanbia sa spovedať a sv. omšu slyšať ako daktori súsední liberáli. S Pánom Bohom.

N. V. remeselník.

NAGY MÁNYA, 19. augusta.

Vážení pán Redaktor!

Zaumiemil som si o našej farnosti niečo písať. Raďte týchto pár riadkov v našom Kresťanovi uverejniť. Bežiacého roku 4. apríla Boh povolal nášho dobrého pána farára Ratimorského, ktorý bol ľudovej strany veľkým priateľom a tak skrz prechladnutie pri volbe aj život dokonal.

Pre obec v.-manaskú dosť urobil dobrého. Nech mu je Pán Boh odplatiťom za všetko účinkovanie, za čo mu prajeme šťastlivé zmrtvých vstanie.

Skrz orodovanie Panny Marie dostali sme za farára pána Henricha Klimcsika, ktorý k nám prišiel 1. augusta, sme ho srdečne privítali a sľúbili, že jeho verné dietky budeme a on našim láskavým otcom duševným bude; nech ho Pán Boh živí mnohé roky medzi nami.

Štefan Tinak.

Z LINČA (Szilincs) 19. augusta.

Vážení Pán Redaktor!

Už od viac rokov som odberateľom a čitateľom tohoto mne obľúbeného Kresťana, ale poneváž sa ešte nikto nenašol, čo by bol volačo o nás spomenul, teda osmelujem sa ja jako roľník nečo spomenúť.

Naša obec leží od Trnavy na hodinu cesty a pozostáva zo sto šesťdesiat numer a sa zväčša s roľníctvom zaoberáme.

25. júla bola u nás volba obecného predstavenstva, vyvolený je za rychtára Michal Hulík ten, ktorý telom aj z dušou na liberálnu stranu hlasoval, ešte sa len liberálny kandidát prišiel k nám ukázať, on hneď pod jeho zástavu pristal, keď mu naši občania domluvali, že prečo to on sám robí, on im dal takú odpoveď, že škoča čo hovoriť, že on len v da. Emmetrovi svoju dôveru skladá. Volba sa takto skončila; 25-ho ráno náš novozvolený pán rychtár shľadával si voličov a všetko takých kamarátov z mokrej štvrti a priateľov tej zuzky, ktorí sa proti štvrtému hlavnému hriechu tak prehrešili, lenže nechcem jejich mená tak ďaleko odokryť.

Keď pán slúžny prišiel do obecnej kancelarie, bolo vyhlásené, na ktorú hodinu sa volba započne; len Bohužiaľ že naši občania radnej majú prácu, jako si hájť svoje občanské právo; k volbe sa ich dostavilo len šesťnásť, z ktorých 8 hlasovalo na Hulíka a osem na Jána Bednárika; ale pán slúžny z ďaleka pozná liberálne stádo svoje, povedal: poneváž je vás 8 na Hulíka a 8 na Bednárika ja podporujem Hulíka, a tak sa mu aj podpísalo! Hneď po ablegátskej volbe sa hovorilo, že Hulík preto na liberálnu stranu hlasoval. lebo mieni byť rychtárom.

Ale každý človek má priateľov a nepriateľov; poslal jemu neko list, v ktorom mu na oči vyhadzuje, že má škaredý dom, a žeby tá rychtárska tabuľa na ňom nesvedčala, tedy si to táťík vzal pred seba, že veru postaví nový; v minulú jaseň vzal majstrov a svaľil svoj starý, a postavil na to miesto pekný

nový; ale ešte bolo mnoho roboty na ňom, ale naše dedinské klebetnice povrávaly, že sú na tom dome ešte neni steny celkom vysušené a že by ešte v nich kliniec neudržal tu rychtársku tabuľu. S Bohom.

Roľník.

Vyobrazenie.

Nech žije Ján Markovič!

Tento herský ľudák správca menšieho seminára klerikov v Nitre sfa lev bojuje neohrozene za zásady Kristové, ktoré ľudová strana zastáva v Uhorsku. Keby bol chcel byť zradcom ľudových zásad, už dávno by bol opátom a kanonikom. Lenže on nechce byť Judášom, lež dobrým apoštolom Kristovým.

V tieto dni slávil svoje 25 ročné kňazské jubiléum. V celej krajine mnohí vylievali vrúčne modlitby, aby ho Pán Boh ešte mnohé roky zachoval v dobrom zdraví a bystrej sile, že by ešte dlho mohol tak neohrozene brániť cirkev a jej zásady proti zednárom a liberálom

Prosté a figliarske nápady.

Nemecký cisár povedal, že on pokoj, je-li potrebné, aj mečom je ochotný udržať.

Sudca: Jaké zamestnanie máte?

Predvolaný: No nebudem to okrašľovať, a veru rovno poviem, že sa ja so zlodejstvom zaoberám.

Pekná príprava. Phán Khon v kaviarni poriažkou trašený klesne na zem. Phán Weiss sa ponhúkol, že pripraví phaniu Khonovu, aby aj ju netrafil šlag, keď sa to dozvie.

Weiss: Phani Khonka, váš muž karty hral a 100 zl. prehral.

Khonova: Ten korhel, ten lump, ten kujon, keby ho len šlag trafil.

Weiss: Nebojthe sa, však sa to už i stalo.

ODKAZY REDAKCIE.

Rukopisy nedávame nazpät a listy bez podpisu mena neberieme do povahy.

Vrele prosíme ctенých spolupracovateľov a dopisovateľov „Kresťan“-a, aby ráčili dopisy v nedeľu, alebo pondelok poslať, ináč nemôžeme ich uverenit v najbližšom čísle.

Viacerým: Knižky „Veľká pliaga sveta“ a „Veľká novina“ v našom vydavateľstve nie sú k dostaniu. Kto si ich chce zaopatřit, nech sa obráti na p. kaplána Michala Vargu vo Vacove. — *Géza Sk. vo B. Bytíči.* Ja len toľko viem, koľko som v Kresťane sdělil, myslím ale, že skrze rektorát sa to stane; alebo snád

aj rovno na dobrodinca je možno obrátiť sa. — *Jozef Hlušck.* Peniaz: za oznam sme obdržali, keď už minulé číslo vytačené bolo. Zaslaný obnos síce nepostačil, ale nateraz sa i tým uspokojíme nechcúc vám pre pár krajciarov nové poštové útraty narobiť. To si zapamätajte, že keď je v ozname adresa udaná tak jako vaša, vtedy za taký oznam musíme my kolky platiť a preto také oznamy sú pomerne drahé. — *Imr. Korec v Prešporku.* Oznam ste veľmi neurčite napísali, nevieme či chcete kúpiť alebo či preňať jeden šicí stroj. Nepíšete, koľko ráz máme uverejniť a či sa v každej adrese udať, v ktorom prípade je oznam (čo len raz uverejnený) značne drahší. — *Jur. Bilik v Pobeďime.* Za oznam platíte 90 kr. — *Štefan Barcsik Ausbach D. 253.* Vy ste nám poslali najprv 5 zl. 88 kr., potom ale zas 2 zl. 5 kr. a nevieme, prečo tak moc, a na jaký cieľ. To si zapamätajte, že na ciele duchovného pôtu lurdského už nespierame. Odpište, čo s tým chcete. — *Milodary* na ciele slávnostnej poklony už neprijímame. — „*Nár. Nov.*“ Váš denník ráčte posielat na ľudovú pisárňu a nie na dp. Bleskánya, ktorý s Kresťanom nič nemá. — *Ičo Karta.* Starajte sa aj o toho. Bruchopasní oči pokoj dajte. — *Šokolovce H J Škoda* ho; „rybára“ pozdravujeme. Článok ale nemohli sme uverejniť, lebo on tak vyzeral, ako žid pri pluhu. — *Predplatky a expedície týkajúce sa iné zasielky treba posielat sústrednej ľudovej pisárni a nie dnovi Jozefovi Janda.* — *Jožko Štedrý.* Pán Boh zaplať to dobré držanie; no však už tak skoro ti nepridem na krk. Fiho a Hunka tiež pozdravujem v s rievode vďakočinenia. — *Nové Mesto. M Hľadali* sme vás, ale ste neboli doma. — *Andrej Forgáč.* Vy ste nám poslali 1 zl, a nevieme, na jaký cieľ; odpoved' čím skorej prosíme. — *Ján Kujon v Šterusách.* Dajte si už raz povedať, že so ž... najlepšie je pokoj mať; potom sa nebudete ustavične ponosovať. — *Žid Šlojmo v Krakovanoch.* Keby každý chudobnejší žid miesto kožíek a starého peria i potlčeného skla ryl a motyku chytil do ruky, jako vy to činite, vtedy by hneď bolo po antisemitizme. Nech vás Pán Boh živí! — *Čachtice* Len i ďalej tak. Ten smrtný pád prineskoro bol nám sdelený. — *Chltnica.* Obráťte sa na dp. katechéta Gezu Lihu vo Veľkej Bytse (trenč. stolica). — *Anton Keja.* Viete, pomaly už aj my vychádzame z fglv, keď len všetko my sami musíme vytriasať z rukáva. Ináč z odpovedné redaktorstvo len dočasne sme prevzali. — *Ján Polkan v P.* Nenapínajte tak to svoje hrdlo, lež ráčšej nám odpište dačo, ale nie ledačo. — *Jožko Lapaj v Trebaticach* Janka pozdravujeme, povedte mu, že až veľmi trafil na žilku tomu chumajovi. — *Mladíci v Borovcach* Znovu vám všetko dobré prajeme, a známych srdečne pozdravujeme.

Spolu tu upozorňujeme ct predplatiteľov na to, keď niekto nedostane noviny, nech listovne alebo na korrešpondentnej karte nepýta druhé, lebo to je urovanie a i útraty, lež nech ide na poštu a osloví pošťára, aby reklamoval noviny úradne on. To je povinný učiniť každý poštový úradník úplne za darmo. Keď by niektorý to nechcel urobiť, treba to napisať do žalobnej knihy, jaká musí byť na každej pošte, alebo v liste ho udať u poštovej, direkcii. Veď to potom vykoná. Úradná reklamácia má ten osoh, že pošťári väčší pozor dávajú na novinky a nerozhadzujú ich tak ľahkomyslné

Knižná polica.

Brezňové kvety (Mlostné pražské Jezulátko) vydal kamelitský kláštor (Bpešť, VI. Huba u. 12). Cena utešeno v plátne viazaného a vyše 100 strán obsahujúceho výtisku 30 kr. Vrele odporúčame.

Príprava ku sv. spovedi a prvému prijímaniu. Poslovenčil dr. Jozef Janda. Cena viaz. 15 kr.; broš. 10 kr. Vrele odporúčame toto výborné dielo, ktoré *Lujza Cery* v Budapešti vydala.

„**Veľká Novina**“, čili la saletteské proctvo, ktoré vzťahuje sa na koniec sveta, a ktoré Panna Maria dvom pastierskym deťom sdelila. Cena 25 kr. — **Veľká pliaga sveta.** 120 strán obsahujúce dielo toto vysvetľuje veľkú novinu. Opisuje boj Ancikrista s Eliašom a Henochom, opisuje i to, v jakom tele budeme vzkriesení, kde budeme bývať, čo budeme jiesť atď. Cena 70 kr. — Tieto diela razom objednané stoja 75 kr. Vrele ich odporúčame.

Svätý Jozef. Soslovenčil dr. Jozef Janda. Vydal Spolok Sv. Vojtecha.

Mesačník „Naša Nádej“ rečený vrele odporúčame ct. čitateľom. Obyčajne na 24 stranách on vychádza každý mesiac. Tieto sošity majú za cieľ rozširovať poklonu k prev. Sviatosti Oltárnej. Cena na celý rok 80 kr. Zvlášte duchovným a ruženským spolkom ich odporúčame do priazne.

Budapeštianske obchodné zprávy.

1. **Zbožie.** Pšenica (zito) banátske 00—00. — Od Tisy 10.60—12.80. — Od Pešti 10.55—12.75. — Zadunajské 10.60—12.80.

Raž 8.00—8.15.

Jačmeň na krmenie 5.50—6.00. — Do pálenice 0.00—0.00. — Na pivo 0—0.00.

Oves 8.50—8.90.

Kukurica 5.20—5.30.

2. Múka.

0	1	2	3	4	5	6	7
16.80	16.10	15.50	14.70	14.00	13.20	12.20	10.90
			7½	8			
			8.20	5.40			

Otruby fajnové 4.40, grobovité 4.30.

3. **Strovy.** Veľká biela fyzula 7.50. — Malá 7.75. Hrach 13.00. — Pšeno 4.75—5.00. Konopné semä 10.50—11.00.

4. **Semä na sejbu.** Červená jatelina 32—40 zl. Staré semä 00—00 zl. — Lucerna 35—24 zl. — Baltacim 00.—00.00. — Muhar 6—6.25 zl. Ladník 5.75—6.

5. **Hyd a vajca.** Kura 60 kr. — Sliepka 70 kr. — Kapún 1 zl. — Morka 0.00. — Krmená hus 3.60. — Kačka 1.20 zl. — Krmená kačka 2.50. — Vajca 6—7 kusov 20 kr., 46—47 kusy 1 zl.

6. **Svine.** Prasce 1 pár 120—180 kilov 54—58 kr. Staré, 1 pár 320—380 kilov 55—59 kr.

7. **Telce.** Živé 28—30 kr. kilo. Sekané mäso 00—00 kr. kilogram.

8. **Masť a slanina.** Sviňská v sudoch 65—69 zl. — Bielotabuľová 60—64 zl. (v troch kusoch). — Udená slanina 66—69 zl.

9. **Remeň funtový** od 14—18 kl. tery 142—144.

10. **Kraviny** vrázkované 5—6 kilové 170—175.

11. **Tefaciny** barnavé 10—13 kl. 390—420.

12. **Potrava.** Seno. Lúčne seno 2.00—3.00 kr. — Slama. Na postielanie 1.40 kr. — Žup 1.90 kr.

Do predaju dávam môj vlastný
kováčsky nástroj
 (Werkzeug)
 Čukard, o. p. Bazin (Pezinok)
Martin Kapp.

V obci **Pobedime** (v nitr. st.) od 1. novembra t. r. uprázdnená bude

kováčska vyhňa (kuzeň),
 — šmikňa —

ku ktorej patrí byť i zahrada. Príhlasy nech sa čím skôr vykonajú, aby sa patričný pán majster, ktorý sa bude o túto dieľňu uchádzať s tunajším p. árendášom dohovoriť mohol.

S úctou

Juraj Bílik.

Papier makulatúrový
 je k dostaniu u nás; metrický
 cent stojí 6 zl. 50 kr.

Púť do Lourdu vo sviatok sv. Ruženca

2-ho októbra r. 1898. Pohnutia 25. septembra 1898. Návrat 8. októbra 1898. Cesta: **Budapest—Kanizsa—Pragerhof—Svätý-Peter—Cormons—Velence—Milano—Genoa—Nizza—Marseille—Toulouse—Lourd** tie isté stanice nazpät. Sotrvávanie v Lourde 4 dni. Stanice oddychu: **Milano, Marseille, Genoa.**

Ceni:

Prihlási-li sa	50 osôb III. trieda	100 zl.
" "	100 " " "	95 "
" "	200 " " "	90 "
" "	300 " " "	85 "

(Trovy s cestou a so zaopatrením spojené sú v tomto.)

Obširnejšie vysvetlenie podá a programy posielá

4—9

Dr. Fraňo Robitsek,

farár vo Veľkom Maroši hontianska stolica.

Kováčsku vyhňa (kuzeň)

hľadá jedon mladý ženatý kováč, ktorý je vo svojom remesle náležite zbehlý a ktorý cez dlhšie roky pracoval v jednej mestskej dielni. Jestli ctené obecnstvo potrebuje spoľahlivého kováča, hotový som každú chvíľu patričné miesto zaujať.

2—2

Jozef Hlúšek,

kováč v Prešporuku.

Adressa: **PÓZSONY, Richárd-u. 22.**

TLAČIAREN
SVÄTÉHO GERHARDA
 V BUDAPEŠTI, VIII. OKRES, PRÁTER-U. Č. 44.
 úplne novovystrojená, katolícka tlačiareň
 hojne opatrená, najvkúsnejšími francúzskymi
 písmenami, ktorá jakúkoľvek prácu, čo sa
 tlačí týka, od najjednoduchšej až do naj-
 krásnejšej prijíma, a zato aj ručí.
 Zvláštne vyzýva pozornosť preveleb. kňaz-
 stva a obecných predstavenstvá na
 úradné výtisky,
 ktoré rýchlo, vkusne a čo najlacnejšie roz-
 posielá.

Pút do V. Marie-Celly.

22-ho augusta pred poľudným osobná lod sa pohne z Budapešti z fary sv. Anny (II. okres Bombatér) do

1. Maria-Taferlu 2., na vrch najsv. Trojice; 3. Marielelly; 4., na vrch sv. Jozefa; 5., na vrch svätej Anny:

I. trieda	11 zl.	80 kr.
II. „	9 zl.	40 kr.
III. „	7 zl.	80 kr.

V tejto summe je už i cena tak lodnej ako i železničnej karty. Nepeskujúci platia o 6 zlatých viac. Prihlásiť sa a platiť možno vo farsv. Anny (Bpešt, II. Bombatér) najneskôr do 15. aug. Programmy tiež dostať. L'ud sa všade pristaví zkadial sa pútnici prihlásia.

Účasť brať môžu: Maďari, Nemci a Slováci.

Pút povedie

Gedeon Dömötör
farár.

Čo je Kathreiner-ova

Sladová káva Kneippova?

Odporúčania najhodnejší, jedine zdravý, pritom najchutnejší a najlacnejší kávový nápoj. Ona je čistý prirodzený výrobok v celých zrnkách a čistá od dokázaných, zdraviu škodlivých súčastí zrnovej kávy. *Kathreiner-ova* sladová káva *Kneippova* má jediná ten obľúbený zápach zrnovej kávy, ktorý obdrží skrze najvyššími odborníkmi vyprobovaný a všade uznaný *Kathreiner-ovský* spôsob dorábania. Jej hodnota je trojnásobná pre zdravie, chuť a sporivosť. Opravdová „*Kathreiner*“ by nemala viac chýbať na žiadnom rodinnom stole.

K čomu slúži Kathreiner-ova

Sladová káva Kneippova?

V statisícach rodín, ako aj v najviac verejných ústavoch ako dodatok k zrnovej káve, ktorú ona v jej chuti pôziteľnejšou a príjemnejšou učini. Veľký počet vynikajúcich lekárov predpisuje *Kathreiner-ovú* Sladovú kávu *Kneippovú* ako jedinú odporúčaniahodnú náhradu za zrnovú kávu, menovite pre deti, pre choré a slabé osoby. Podporujúce chuť k jedlu, ľahko ztraviteľná *Kathreiner-ova Kneippova* Sladová káva aj skrz jej dobrú, príjemnú chuť po krátkom prívýknutí všade sa pijať vždy s väčšou obľubou.

Nech sa Kathreiner-ova Sladová káva upotrebi niekoľko ráz ako dodatok alebo čistá, viac sa od nej neodstúpi!

Všade sa môže dostať.

Výstraha od naničhodných napodobnenín!

Ján Kopetsny,

stolár v Trnave,

v zbožnej ulici vo vlastnom dome č. 87,
naproti chlebovej ulici

drží sklad železných križov, kôvových a drevených umrlčích truhiel.

prijíma všetky stavébné stolárske práce za veľmi ľavné ceny a vybavuje ich prísne a rýchlo.

Obnovy križov sa v najkratšom čase shotóvuju.

Nápisy na križe sa s čistým zlatom pripravujú.

Sprevádza všetky do jeho oboru patriace väčšie i menšie opravy.

Pohrabné sprievody usporiada dľa dohovoru najlacnejšie.

Kostolné roboty prijíma za najlacnejšiu cenu i najpilnejšie sa dohotovujú.

Mosadzný štátny medail 1889 v Päťich Kostoloch.

Založeno

Strieborný medail 1891. v Temešvári.

Mosadzný medail za umenie 1891. Triest.

1879.

Mosadzný medail 1896. v Budapešti.

Albin Firatkó

sochar a staviteľ oltárov

v Päťich Kostoloch, Perczel u. 25.

Odporúča sa k vyhoveniu všetkých

kostolných umeleckých diel z dreva, kameňa a gypsu atď. atď.

Robí oltáre, kazateľne, spovedelnice, modliace stolce, kostolné lavice, krstedelnice atď. vo všetkých štyloch jednoducho a umelecký.

Hocaké sochy svätých

robí z dreva, kameňa a massy.

Obnovuje

a dľa žiadosti opravuje.

OZNAMY

PRE NAŠE NOVINY VÝLUČNE LEN VYDAVATEĽSTVO „KRESŤANA“ PRIJÍMA.

Prosíme pozor dat'.

V Maďarorságu veľmi je rozšírené v obchode zavratinctvo a ziskuchtivosť. Od tej doby čo som s kosou „sv. Antona,“ ktorej chýr rozšíril sa po celej krajine, zavratinikom trochu na prsty klopol, všemožnými figľami napodobňujú ju a prevádzajú ľudí, že ich ľahký tovar je kosa „sv. Antona,“ proti tomu osvedčujem sa, že v Maďarorságu nedržím ani jednatela ani podomníka. Opravdivá kosa „sv. Antona“ len u mňa môže sa dostať.

Ctené vidiecke obecnstvo nemôže sa zaobiť bez jedného nástroja, bez kosy. Dobrá kosa je poklad; zlá kosa je taká ostuda, ktorá ani toho nenie hodná, aby sme ju do ruky chytli. — Každý to dobre vie, a predsa mnohí slepo veria zriedkavými liškavými výrazmi vychválenými kosámi týmto dopieravým odpredavačom. Toto je tá jediná kosa, ktorá doposiaľ nad všetko očakávanie úplne vyhovela žiadost' kupovačov.

Kosa „Sv. Antona“

právne zaslúži byť menovaná kosou ľudu, ako ju na mnohých miestach menujú.

Tofkých a takých uznání pôvod je ten, že je ona trváca, ani pritvrďa, ani primäka není a podivuhodne ľahká.

Kosa je tenká, ale hrdlo má mocné, šikuje sa ona do ruky obyčajného kosca; nemusí sa kováčovi poslať, aby jej zohol hrdlo, pretože následkom tohoto obyčajne zmäkne zadná časť kosy.

Vela gazdov následkom chybného kuvania aj tú najlepšiu kosu pokazia. Pri kose „sv. Antona“ nemôže sa to stať, pretože ona už vo vykuvanom a vyprobovanom stave dostane sa do ruky kosca.

Po jednom kuvaní aj behom viac dní dobre kosí kosa „sv. Antona“ a po jednom brúsení aj na 150 rokov sa dá s ňou dobre kosíť aj tá najtvrdšia brehová tráva.

Za každý kus dobre stojím; nezodpovedajúci premením.

Ceny kosí „Svätého Antona“.

Zdĺžka cmtrov:	70	75	80	85	90	95	100
Cena kusa	zl. 1.—	1.05	1.10	1.15	1.20	1.25	1.30

Amerganský kosový kameň je veľmi zodpovedajúci tomu cieľu. Cena 25 kr., 10 kusov 2 zl. Striebornó-ocelová babka s kladivkom v skovadle 85 krajciarov. — Ocelové kosáky „sv. Antona“ po kuse 35 kr., 10 kusov 3 zl. — Pri objednaní 5 kosí, franko, pri objednaní 10 kusov jedenásty sa pričíni. **Jozef Sohr v Somogy-Szille.**

Kosa len vtedy je opravdivá, jestli na stupni je mój obranný znak, na tabuli ale toto sa dá čítať: **Ocelová kosa sv. Antona Sohra.**

Obrázkový cennoslov zdarma.

Krajinský sústredný sklad kresťanských potravných spolkov.

Budapešť, IX., Ferencz-körút 16.

Telefon 61—59.

Svätého — Gerharda

Telefon 61—59.

TLAČIAREN a VYDAVATEĽSTVO KNÍH

BUDAPEŠŤ, VIII. OKRES, PRÁTER-ULICA 44.

odporúča sa na vystavovanie tlačových dielov a síce: týždenníkov, kníh, cenoslovov obežníkov, povolání kariet oddania sa, tanečných poriadkov, náročných oznamov v utešenej podobe a lacnej cene.

Vidiecke objednávania hneď sa prevedú.